

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

NØRREGADE 35

HJØRRING KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	12.06.2011
Besigtiget af:	Nanna Secher Larsen og Troels Østergaard Jørgensen
Journalnummer:	2011-7.82.07/860-0001
Kommune:	Hjørring Kommune
Adresse:	Nørregade 35, 9800 Hjørring
Betegnelse:	Nørregade 35
Fredningsår:	1965
Omfang:	<i>Forhuset (muligvis 1793 og senere, sygehus 1822-32)</i>

BYGNINGSBESKRIVELSE

På vestsiden af Nørregade, der er den ældste gade i Hjørring og som strækker sig gennem hele den historiske bykerne, ligger en købmandsgård, som i Hjørring kendes som Købmand Riis' Gaard.

Bygningen er opført i to stokværk af sort opstolpet bindingsværk med murede, hvidkalkede tavler over en sortmalet sokkel. Taget er et halvvalmet heltag belagt med røde vingetegl. Tagfladen mod gaden er ubrudt og mod gårdsiden med fire tagvinduer. I rygningen findes to hvidmalede skorstene med sokkel, skaft og gesims. Omtrent midt på facaden er et indgangsparti, som udgøres af to granittrin og en klassicistisk, tofløjet, grønmalet fyldingsdør. Der er ældre grønmalede, opsprossede, torammede vinduer. Den nordlige gavl er blændet, bortset fra tre vinduer i gavltrekanten, og den sydlige gavl er opført i grundmur. Gårdsiden er nederst opført af grundmur og af bindingsværk på første etage. Gårdsiden har flere nyere døre samt en nyere udvendig trappe i sortmalet træ.

Indvendigt er bygningen overvejende præget af nyere overflader samt et nyere trapperum med en støbt trappe og klinkegulve. I en større spisesal findes ældre plankegulve og synlige loftsbjælker samt et nyere åbent ildsted.

BYGNINGSHISTORIE

Nørregade, som tidligere hed Adelgade og senere Algade, var Hjørrings oprindelige hovedgade, og her lå adskillige store købmandsgårde. Nørregade 35 er opført mellem 1791 og 1801 for Købmand Niels Andersen Riis. Bygningen var oprindeligt indrettet med værelser, pakboder og en rullestue, men blev fra 1811 anvendt som skolestue. Fra 1822 til 1832 fungerede bygningen som amtssygehus grundet en "grasserende folkesyphilis". Fra 1832 og frem har bygningen haft adskillige private ejere. Den grundmurede del af gårdfacaden er ikke oprindelig, og bygningen har i nyere tid (cirka 1972) gennemgået en omfattende restaurering. Den huser i dag en restaurant.

— KILDER

Gammel Hjørring 1975. Registrant og Bevaringsplan, Vendsyssel Historiske Museum

En tur i det gamle Hjørring – Med svinkeærinder, Vendsyssel Historiske Museum

3 ture gennem Hjørring, Hjørring og omegns Turistforening.

<http://www.vhm.dk/page.asp?sideid=157&zcs=2> – Vendsyssel Historiske Museum.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi knytter sig til måden, hvorpå bygningen indgår i husrækken, der karakteriseres ved at facaderne ligger i samme flugt, helt ud til fortovet. Dog markerer Nørregade 35 sig i kraft af sin højde og den frie nordvendte gavl, og indtager derved en markant plads i gaderummet.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi er knyttet til bygningens fortid som købmandsgård, der fortæller om Hjørrings udvikling til købstad i kraft af driftige handelsmænd. Nørregade 35 er den eneste bevarede af adskillige store købmandsgårde langs Nørregade, idet mange er gået til under flere store brande. Ligeledes er Nørregade 35 ét af blot to bevarede bindingsværkshuse i Hjørring.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi knytter sig til den markante bygningskrop, de regelmæssigt opbyggede bindingsværksfacader og den taktfaste vinduessætning. Hertil kommer den imponerende gavl med én stor murflade, der kun er afbrudt af tre mindre vinduer under tagskægget, samt den ubrudte tagflade mod gaden som bidrager til at give bygningen et meget helstøbt udtryk. Hertil kommer den klassicistiske hoveddør, som udgør det eneste dekorative element på den funktionelt betingede bygning.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den klart aflæselige hovedform med den regelmæssigt opbyggede facade, den ubrudte tagflade, de to symmetrisk placerede skorstene og de ældre traditionelt udførte vinduer, samt den ældre hoveddør mod gaden. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning og den

homogene farvesætning med grønmalede døre og vinduer samt sort opstreget bindingsværk med hvidkalkede tavler.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de ældre plankegulve og de synlige bjælkelag.

— ANBEFALINGER

Ingen angivet